

PRÆFATIO

AD

LECTOREM.

Lector Benevole,

NE cuiquam sit mirum quod *o* nos etiam *Æ*sculapii tumulo officia nostra præstems, nec temerarium censeatur quod nostra conamina in Criticorum manus demittere non dubitavimus; neminem enim latet, quod optimorum ingeniorum scripta, licet maxime subiecta *o* elimata, (speciatim quæ hujus sunt farina) Criticorum tamen *o* Curiosorum censuras rigidissimas ab Authorum Capitibus averuncare nequeant; non itaque novum quid *o*

PRÆFATIO

Singulare vobis videbitur si subsequens hic Tra-
ctatus cum iisdem incommodis conflictetur , quan-
doquidem apparatu familiari (licet non ver-
naculo) instructus , in publicum prodeat ; &
in duro hoc saeculo , quo homines magis invidia
& curiositate , quam charitate & Veritatis amore
percelluntur . Sed , Jacta est alea : Vestræ censuræ
nos non commovebunt , si quidem nos nihil aliud
præ oculis habemus , quam ut humano generi (pro
viribus nostris) inserviamus , libere aliis in com-
municando quod ex Indulgentia Dei nobis conces-
sum est ; quod si publico quicquid boni aut ser-
vitii præstare queat , nos nostrum finem assecuti
sumus .

Nos tractatum hunc mole parvum tandem publi-
ci juris facimus , post multorum annorum observa-
tionem & praxim , de morborum Theoria & Cu-
ratione : eum in hac arte prima jecimus funda-
menta , pars Pharmaceutica , seu Medicamentorum
præparatio , nobis maxime ardua & difficilis vi-
debatur ; licet nihil sane exoptatius fuerat quam
hanc bene callere ; nec voti compos fueram , prius-
quam assidua cura & labore , propriis ipsius man-
ibus , in eadem investiganda desudaveram , pecu-
niæ etiam vi non modica in hoc opus erogata ; &
laborum quidem fructus uberes percipimus , licet
alii forsitan nos parvi faciant , vel ex eo quod in
propria encheirisi exercenda tantam industriam &
diligentiam adhibuimus : nos tamen Pharmaciam
Chymicam , ejusque notitiam accuratam , earum
vanis ratiocinationibus , conjecturis speculativis &
jejunis , probationibus magis verbosis quam rem
atttingentibus , longe præferimus , potius esse au-
tumantes nos totos addicere constanti & laboriosæ
pra-

AD LECTOREM:

praxi in remediis Chymicis & Galinesis rite pra^parandis: ex qua rite celebrata cognitio defectuum & impuritatum quibus entia naturalia laborant, notitia morborum corpori humano incidentium, & adaptatio remediorum tutorum & efficacium, procul dubio dependent. Hec itaque Medicamentorum rite preparandorum praxis nobis pro Diplomate habetur; nec in hac prosequenda ad ullam aliam metam collimamus, quam ut Medicorum tum Veterum tum Recentium, qui in experimentis Therapeuticis primas tenent, vestigia prementes, eorum Doctrinam K^at^aptidas sequamur. Hi sunt, Hippocrates, Caristius, Galenus, Oribasius, Libavius, Angelus Sala, Crollius, Quercetanus, Celsus, Minsichtus, Schroderus, Helmontius, Hartmamius, Sennertus & Svvelferus, qui in sua Mantiss. Hermet. Praefat. huic nostrae sententiae palam suffragatur, dum ait, Chymiam esse Artem nobilissimam & Medico scitu summe necessariam, & includere Universam Philosophiam Practicam. Medicus h^eo suo seculo celeberrimi, ut & plurimi alii (quorum numerum pene infinitum in medium proferre non vacat curiosissimi erant hujus Scientiae Investigatores, in & Vegetabilium, Mineralium, &c. Anatomia Vulcanica versatissimi; & ipse Gregorius Horstius licet in Galeni verba juraverat, fatetur tamen Medicum sine Pharmacia Chymica mutilum esse: ut in Lib. 10. de Pharmacœuticis, ejus verba sic se habent, Encomia Chymiae non opus est ut hic recensem, quia verum est quod habet alicubi Heurnius, Cespitatus jam profecto sine hac arte Medicina. Et Matthiolus in Epist. ita Sententiam fert, Aufim dicere neminem Medicum

P R E F A T I O

cum Absolutum esse posse , imo nec mediocrem quidem , qui in hac nobilissima destilandi scientia non sit exercitatus . In promis-
tu etiam foret plurimos ex Medicis nostris Lon-
dinensibus , magni nominis & famæ , addu-
cere , qui strenue contenderunt , & etiam con-
stanter hoc exercuerunt , ut omnia sua Medicina
propriis ipsorum manibus præpararent &
administrarent . Hoc pro certo habendum , quod
qui vere Medicus expertus & pateuticus iatros , fie-
ti velit , Materiam Medicam , ejusque præ-
parationem debitam , exactissime callere , necesse
habeat .

Quod si semel consequatur , patebit via , ad
virtutes Medicinales omnium Pharmacorum di-
stincte dignoscendas , & eorumdem Administrati-
onem majori cum judicio regulandam , unde
felicior successus opus coronabit , & egrotantis
commodum Majori cum certitudine promovebitur :
Medicus enim est qui sanat , non qui garrit :
nam & hoc mihi persuasum habeo , neminem pos-
se a priori de morborum curatione ratiocinia certa
& demonstrativa instituere , nisi qui principiis
solidis & firmis innitens ; omnia queque Medi-
cina , ope ignis , & manuum suarum opera-
tione , accommodare & corrigere norit : quod qui
rite peregerit , Medicus est Meritis : sed hic la-
bor , hoc opus est : sunt qui Corporum princi-
pia , Vulcano mediante , ab invicem segregare
nорunt , qui tamen in arte Medica meri sunt
Hospites ; restat enim adhuc Modus Conficien-
di , non citra laborem addiscendus ; quo etiam
satis explorato , nec & hic laboris finis est ; de-
bita administrandi Methodus , pro circumstan-
tia .

AD LECTORÉM.

riarum varietate, &c. res maximi est momen-
ti, & scitu apprime necessaria; licet maxime
ardua & difficilis: quod si cuius labores, no-
stra hæc conamina, hac in parte, alleviare que-
ant, nos nec oleum nec operam perdidimus: for-
san in angustis hisce schedalis comprehensum repe-
riet Lector quod per mille volumina longe la-
teque diffusum spargitur: hoc tamen Lectori ami-
co ignotum nolle, quod a trito & vulgari tra-
mite sape sepius recessimus, & in Methode meden-
di, & in remediis accommodandis, experien-
tia nempe nostra aliam monstrante viam: quod
si cui hæc nostra Methodus displiceat, nos no-
strum non urgemus, unicuique sua libertate frui
& uti libere concedentes.

Hoc tamen mihi certo pollicor, quod ne-
mo nos ex eo criminis reos arguit, quod Tran-
status hic noster aliorum Scriptorum spoliis opis-
mis refertus fuerit: quantum enim novimus,
nos a nullo Authore clam surripimus, si quid
forte mutuati fuerimus, nos grato animo palam
acceptum retulimus. Nos quidem Brevitati,
sed & perspicuitati, consulto studendum du-
ximus, ne nimia prolixitate Lectori (tot Au-
thoribus, totque Scriptis pene oppresso) tedium
pareret.

Habes itaque, Lector Benevole, succinctum &
dilucidum hunc Tractatum, quo duce viam carpas
in morborum curatione rite expedienda, & arte
Medica in tuum & aegrorum commodum dirigen-
da: quod sane pro scopo & fine nostro nobis sem-
per proposuimus.

Non verba faciam de Tractatu ipso an Laudem
an Vituperium mercatur judicet eruditus Orbis:
Quod

PRÆFATIO

*Quod Reliquum est , candido Lectori Horatii ver-
bis vale dicam.*

— Si quid novisti rectius istis,
Candidus imperti , si non his utere me-
cum.

I N.

Cap.

2. E

3. C

4. A

5. P

6. P

7. M

8. M

9. C

10. C

11. C

12. C

13. C